

($p \leq 0,01$); activity of glutathione peroxidase (GP) of blood plasma decreased in 2.87 times ($p \leq 0,01$); concentration of SH-groups in the blood plasma of animals reduced in 1.31 times ($p \leq 0,05$) (in comparison with the intact animals).

Atorvastatin reduced MA content in the kidney tissues as compared with the group of untreated animals in 1.16 times ($p \leq 0,05$), simvastatin – in 1.18 times ($p \leq 0,05$).

Blood plasma GP activity of treated animals as compared with a group of untreated ones, increased: in the group of rats treated with atorvastatin – in 1.7 times ($p \leq 0,01$), lovastatin – in 1.28 times ($p \leq 0,05$), simvastatin – in 1.76 times ($p \leq 0,01$).

Concentration of SH-groups in the blood plasma of animals increased: after atorvastatin administration – in 1.37 times ($p \leq 0,05$), lovastatin – in 1.31 times ($p \leq 0,05$), simvastatin – in 1.39 times ($p \leq 0,05$) in comparison with the group of untreated animals.

Relying on our data, we may conclude that under conditions of the experimental rhabdomyolytic ARF studied statins activate the antioxidant system. Simvastatin and atorvastatin exhibit more pronounced antioxidant properties in comparison with lovastatin.

СЕКЦІЯ 17

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК

Аністратенко А.В.

ПРОБЛЕМА ПОВТОРНОЇ МІФОЛОГІЗАЦІЇ ТА ПЕРЕРОЗКЛАДУ ЖАНРІВ ЛІТЕРАТУРИ

Кафедра суспільних наук та українознавства

Вищий державний навчальний заклад України

„Буковинський державний медичний університет“

Які процеси в літературі Європи відбулися в перерозкладі жанрів та їхній відголосок в Україні, читаємо в працях з літературної генології роману. Що ж стосується власне українського сучасного роману, то своєрідною рисою цього різновиду в нашій літературі, яка суголосна романові в Західній Європі, є міфологізація історії в глобальному та локальному значенні цього терміна. Своєрідний порятунок від консервування в європейській літературі реалізує міф. В українській літературній практиці сучасного роману відбувається повторна міфологізація, тобто створення новітнього міфу на ґрунті міфологеми історіографії, про що побіжно зауважує в монографічній праці Т. Бовсунівська. Повторну міфологізацію спостерігаємо в романі В. Кожелянка „Конотоп” на прикладі розшарування історичних наслідків Конотопської битви та міфологізації альтернативних варіантів історії в кожному з них.

Проте міф, народжений у Європі, якісно відрізняється від міфу Європи. Розкриття стратегії внутрішнього міфу та етимології й генези зовнішнього, дають у підсумку відповідь на питання про сутність Європи. Також цей аналітичний ланцюжок є одним зі способів осягнення шляху від історичного роману до роману альтернативної історії, що з'явився саме в найяскравішому прошарку культури Європи в літературі. Найперше в літературі Великобританії й поширився згодом на східноєвропейські терени і до США.

М. Новикова описала найпоширеніші з міфів у статті. Розпочати варто з міфів зовнішніх:

1. „Європа та давнє Середземномор'я дали людству [...] єдинобожжя”. Але, заперечує сама ж собі дослідниця, до Європи Нового часу не існувало жодної культури, яка була б атеїстичною. Не кажучи вже про те, що жодна інша культура не продукувала такого божественно-демонічного плюралізму. І вже таки напевно всі ці речі не існували одночасно й симбіотично в жодній іншій культурі. З цих, катехізічного викладу, тез бачимо, що навіть на такому початковому рівні визначення сутності Європи виникають два світлофори зовнішнього міфу: Європа – європейська культура, та вже на релігійному й філософсько-етичному планах з'являється альтернативність.

2. „Європа та давнє Середземномор'я дали людству [...] Боголюдськість [...] саму ідею людини як істоти, співобразної Богам”. Але одночасно вона дала нам теорію і практику людинобожжя, яку вперше помітив Ф. Достоевський і радо привітав Ф. Ніцше. Обидва культи зливаються в ідопоклонстві. Альтернативи невітніші і їхня двоякість у тому, що перший – гріховний з погляду християнства, а другий – утопічний у формі й змісті – лише по собі багато запитань.

3. „Європа дала людству поняття (й практику реалізації) [...] особистості”. І майже одночасно (у співвідношенні людського життя й епох) запропонувала абсолютне знеосіблення. На поч. ХХІ ст., державні структури наполягають на електронному індексуванні всього людства. Отже людина стає віртуальною, навіть у якості індивідуального існування – номером.

4. „Європа дала людству історію як поступ”. Це циклічне ходіння по колу чи спіралі, а цілеспрямоване крокування до прогресу. І ця ж Європа дала людям відчуття історії як глухого кута. „Про таке до- і позаєвропейські культури (за усіх їхніх історичних драм і трагедій) й гадки не мали”. Треба зауважити, що Т. Бовсунівська і М. Новикова мали на увазі не вкриту тотальним песимізмом Європу кінця ХХ століття чи Присмерк Європи О. Шпенглера. Різкішим в обрисах та відчутнішим фаталізм історії став саме зараз, у другому десятилітті ХХІ віку. До глухого кута історії додалось ще й давніше відчуження. Ніде й ніколи, окрім новоєвропейського досвіду, людина не відчувала себе нічиєю. Вона належала Богам, людям, родині і роду, своїй землі. Гірке й, у певному вираженні, глобалістичне, відчуження читаємо в неймовірно емоційному та яскравому романі англійського письменника П. Діббісі „Згасло світло в країні див”.

Екстреною допомогою в реставрації такого необхідного (адже – сутнісного) міфу Європи стала альтернативна історія. Як уже згадувалося, спочатку в історіографічній практиці та галузі історичної реконструкції а згодом – у художній літературі. Спочатку – в англійській, і надалі – у всіх національних літературах Європи й США.

У літературах слов'янського світу на перешкоді альтернативній історії стояли ще два ідеологічні стовпи: приховане язичництво і тоталітаризм. Внутрішні міфи Європи (Європа – колыска цивілізації, Англія – колыска Європи, Німеччина – мати філософії, легенда про скандинавський світ, єдність Європи у контрастах, європейське мислення, європейська історія (розмежовуємо з історією Європи), міфологічне походження Європи (у прямому сенсі – з давньогрецького міфу про Європу) та ін.) в конструкції з двома вже вказаними стовпами творять сакралізацію історії.

Так, у спробі подолання цієї сакралізації та на кшталт прийнятої альтернативізації кожного компонента Європи, як ми вже зазначили, діють альтернативні history та story(s).

Отже, всі дослідження міфу Європи можна зарахувати до суми студій з альтернативної історії. Міфологізм Європи завжди творив альтернативу історизму, і, водночас, вони разом – парадигму значень цієї загадкової частини світу.

Безарова Г.І.

ПРОБЛЕМА «ЛЮДИНА – ІНФОРМАЦІЯ» В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Кафедра психології та філософії

Вищий державний навчальний заклад України

«Буквинський державний медичний університет»

Інформатизація суспільства спрямована на створення оптимальних умов для задоволення інформаційних потреб і реалізації прав громадян на основі формування та використання інформаційних ресурсів. Абсолютна більшість вчених пов'язують прихід інформаційного суспільства з декількома факторами. Перший – зростання обсягу інформації, з якою людині доводиться мати справу; другий – підвищення престижу освіти; третій – зростання цінності інформації у процесах управління та виробництва; четвертий – підвищення значення теоретичного знання і науки; п'ятий – початок формування багатозначущої особистості.

Однією з основних проблем інформаційного суспільства є взаємодія «людина та інформація». Перехід до інформаційного суспільства став наслідком «інформаційного вибуху». Людина має навчитись знаходити потрібну інформацію, «фільтрувати» інформаційний потік, а у разі необхідності захиститись від негативного інформаційного впливу. Ця проблема є досить актуальною в інформаційному суспільстві.

Тут варто згадати про теорію автономії особистості, в основі якої лежить ідея І. Канта про моральну автономію особистості. Важливе досягнення цієї теорії: акцент на внутрішньому аспекті свободи людини. Людині пропонується дистанціюватися від таких впливів з боку засобів масової інформації, за допомогою яких здійснюється маніпуляція людьми. Такий вплив спрямований на психічні структури людини для зміни її думок, переконань і цілей у визначеному напрямку.

Наступним важливим моментом у процесі впливу є поведінка особистості в конкретній ситуації, визначення позиції, прийняття нею адекватного рішення тощо. В цьому випадку при наявності «якісного» фільтру також велике значення має якість інформування, яке передбачає своєчасність, повноту, всебічність і достовірність наявної інформації. Забезпечення цих факторів є запорукою адекватної поведінки людини. Разом з цим, якщо не виконується хоча б одна із вимог до інформації, адекватність оцінки ситуації людиною гарантувати не доводиться. До того ж, якщо інформація містить грамотно продуману та організовану дезінформацію, яка є правдоподібною, людина навіть при наявності «якісного» фільтру може приймати рішення, адекватні змісту наявної інформації, але не адекватні реальній ситуації. За допомогою навмисно спотвореної, вибірково неповної інформації і цілеспрямованої дезінформації можна впливати не лише на рішення, що приймаються людиною, та на її поведінку, але й на елементи фільтру (систему цінностей, духовні і матеріальні інтереси і потреби, релігійні та філософські погляди тощо), корегуючи їх в бажаному напрямку, тобто на формування її як особистості (аналітика, вченого, керівника, політика тощо). В цьому полягає сутність механізму управління знаннями людини з метою впливу на прийняття ними рішень, на їх поведінку.

Механізми інформаційного впливу на людину ґрунтуються на використанні закономірностей сприйняття людиною інформації через підсвідомість. Відомо, що підсвідомість може програмуватися зовнішнім, неконтрольованим людиною інформаційним впливом. Наприклад, чим тонша психічна організація людини, тим більше вона емоційно уразлива. Маніпуляція свідомістю позбавляє людину можливості самостійного мислення і реальної свободи вибору. Слід зазначити, що ступінь інформаційного впливу на свідомість різна в різних індивідів і груп населення. Рівень ефективності зовнішнього впливу на свідомість людини залежить також від якостей особистості, на яку спрямовано цей вплив – психологічних, темпераменту, життєвого досвіду, виховання, рівня освіти, умов життя тощо. Однак, найкращим захистом від маніпуляції свідомістю, на наш погляд, є людські особистісні фактори – розум, інтелект, самостійність, воля, духовність людини тощо. Ось тут і проявляється позитивне значення теорії автономії І.Канта: людині пропонується взяти відповідальність за свою долю і тим самим отримати справжню, а не уявну свободу.

Питання дослідження і захисту свідомості людини цікавить філософів тривалий час. Ця проблема актуальна й нині, а в умовах інформаційної цивілізації вона набуває особливого значення. Особистість в інформаційному суспільстві досить часто виступає беззахисною перед небезпечною застосування нових